Jak kształtuje się odporność populacyjna na Pomorzu Zachodnim? Podsumowano program monitorowania i prewencji epidemii koronawirusa

12 Maj 2021 11:24 Autor: Przemysław Osiński

Szpital Wojewódzki w Szczecinie podsumował „Zachodniopomorski Program Monitorowania i Prewencji Epidemii Koronawirusa SARS-COV-2 i choroby COVID-19". Był on realizowany od listopada 2020 roku. Testom poddało się ponad 56 tys. osób. Przedsięwzięcie było możliwe dzięki eurofunduszom.

„Zachodniopomorski Program Monitorowania i Prewencji Epidemii Coronawirusa SARS-COV-2 i Choroby COVID-19" wystartował w listopadzie i początkowo zakładał wykonanie 50 tysięcy badań na obecność przeciwciał w kierunku SARS-COV-2. W toku trwania programu – w związku z możliwościami finansowymi oraz ogromnym zainteresowaniem ze strony mieszkańców województwa zachodniopomorskiego – liczba badań została powiększona o ponad 6 tysięcy. Łącznie – od listopada do końca kwietnia badania serologiczne wykonano u 56 086 osób!

Testy wykonywane były przez pięć specjalistycznych szpitali: Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony w Szczecinie, Szpital Zdroje w Szczecinie, Szpital Wojewódzki w Koszalinie, Specjalistyczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie oraz Szpital w Gryficach. Dodatkowo, by umożliwić udział w programie mieszkańcom mniejszych miejscowości - szpitale organizowały wiele mobilnych punktów wyjazdowych m.in. w Myśliborzu, Barlinku, Łobzie, Gryfinie, Pyrzycach czy Kołobrzegu.

– Ten program był dla nas ogromnym wyzwaniem – przypadł na drugą i trzecia falę pandemii a my jako największy szpital w regionie i zarazem jeden z największych w Polsce dedykowany pacjentom z COVID-19, byliśmy na pierwszej linii frontu. Ale właśnie dlatego, że wiemy jak trudna jest walka z Covidem, tym bardziej zdawaliśmy sobie sprawę, jak ważna jest naukowa wiedza na temat rozprzestrzeniania się koronawirusa, nabywania odporności… i dlatego to wyzwanie podjęliśmy. Bardzo dziękujemy szpitalom – partnerom, którzy wzięli udział w projekcie, razem z nami realizowali te badania, szczególnie w tym trudnym dla wszystkich czasie – mówiła zastępca dyrektora ds. ekonomicznych Szpitala Wojewódzkiego w Szczecinie Małgorzata Szelęgiewicz.

Program miał na celu połączenie diagnostyki serologicznej (badania krwi na obecność przeciwciał) i diagnostyki molekularnej (badania wymazów z nosogardzieli). Dzięki temu można - z jednej strony - określić, jaki procent populacji naszego regionu przebył zakażenie i jaki jest aktualny status odporności populacyjnej – a z drugiej - zidentyfikować osoby aktywnie zakażone, szczególnie w grupie osób zakażonych bezobjawowo lub skąpo objawowo.

W PROGRAMIE ZBADANO 56 086 OSÓB (TESTY SEROLOGICZNE NA OBECNOŚĆ PRZECIWCIAŁ) PRZECIWCIAŁ A IGG lub IGM WYKRYTO U 34 % OSÓB – W TYM U 30 % WYKRYTO PRZECIWCIAŁA IGG (tzw. późne) – ZWIĄZANE Z ODPORNOŚCIĄ NA SARS-COV-2
U 3,5 % OSÓB Z PRZECIWCIAŁAMI WYKRYTO AKTYWNE ZAKAŻENIE SARS-COV-2 (DODATNI TEST PCR) – CO STANOWI 1,4 % PRZEBADANEJ GRUPY OSÓB

– Program jest unikatowy w skali ilościowej, to bardzo duża liczba badań, która dość dokładnie odzwierciedla epidemiologię wirusa SARS-OV-2. Widzimy, ze 30 % osób badanych posiada przeciwciała tzw. „późne" (ochronne). Liczba ta wskazuje również na niedoszacowanie pomiędzy liczba przypadków wykrywanych a liczbą przypadków, którą widzimy w serologii. Dokładnie dane te pokazują, że ogólna liczba przypadków z potwierdzonym zakażeniem SARS-COV-2 jest prawdopodobnie 4-krotnie niższa (czyli na 1 wykryte zakażenie - przypadają 3 niewykryte). Dodatkowo, widzimy wyraźną dynamikę przyrostu przeciwciał tzw. „późnych" w czasie - czyli w okresie najgorętszym pandemii, podczas drugiej i trzeciej fali - miesięczny przyrost liczby osób mających kontakt z COVID-19 to 5% - powiedział prof. Miłosz Parczewski, lekarz naczelny ds. COVID-19 w Szpitalu Wojewódzkim w Szczecinie. – Ciekawym wynikiem, który pojawił się w trakcie projektu była także, istotnie wyższa częstość występowania przeciwciał tzw. „późnych" , w grupie osób poniżej 20 roku życia. To może świadczyć o tym, że te osoby są narażone bardziej i zakażają innych – trzeba więc skupić się na szczepieniu właśnie tej grupy osób, by to w niej było jak najmniej aktywnych zakażeń. Dodatkowo - wbrew pozorom - w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców - jak Szczecin czy Koszalin – liczba osób z przeciwciałami była mniejsza, niż w małych miejscowościach i na wsiach - i to była istotna różnica. Tutaj - być może jest to efekt bliskiego grupowania się ludzi w mniejszych miejscowościach, tego wyniku się nie spodziewałem – dodał prof. Miłosz Parczewski.

Program realizowany był dwustopniowo. W pierwszym etapie pobierana była krew, celem oznaczenia obecności przeciwciał (tzw. wczesnych IgM oraz późnych IgG) w kierunku SARS CoV-2. Badanie to umożliwiło identyfikację (badanie przesiewowe) osób, które mogły mieć wcześniej kontakt z zakażonymi COVID-19 a także zidentyfikowanie osób zakażonych bezobjawowo lub skąpo objawowo, które mogły być źródłem infekcji dla innych. Drugi etap badania – czyli badanie molekularne (wymaz) objął tylko te osoby, u których w pierwszym etapie wykryto przeciwciała. To pozwoliło zidentyfikować osoby aktywnie zakażone (wynik dodatni), szczególnie w grupie osób zakażonych bezobjawowo lub skąpo objawowo.

Z bezpłatnych badań mogli skorzystać mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego w wieku produkcyjnym - kobiety w wieku od 18 do 59 lat oraz mężczyźni od 18 do 64 roku życia (tu decydował rok urodzenia).

Na realizację przedsięwzięcia przeznaczonych zostało ponad 15 mln zł. To unijne środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego będącego w dyspozycji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie, w ramach działania 6.8 RPO WZ 2014-2020 obejmującego wdrożenie kompleksowych programów zdrowotnych zapobiegających istotnym problemom zdrowotnym regionu.

Galeria

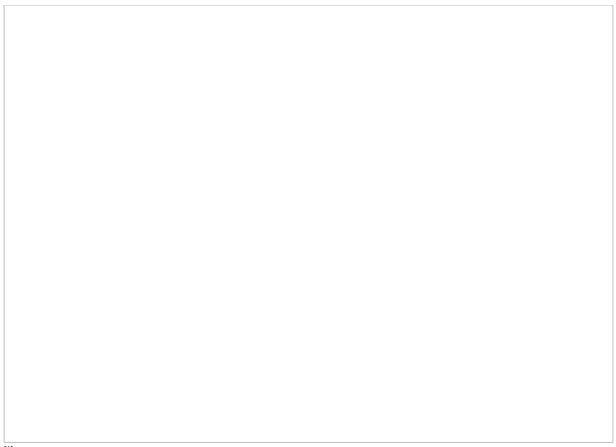

[1]

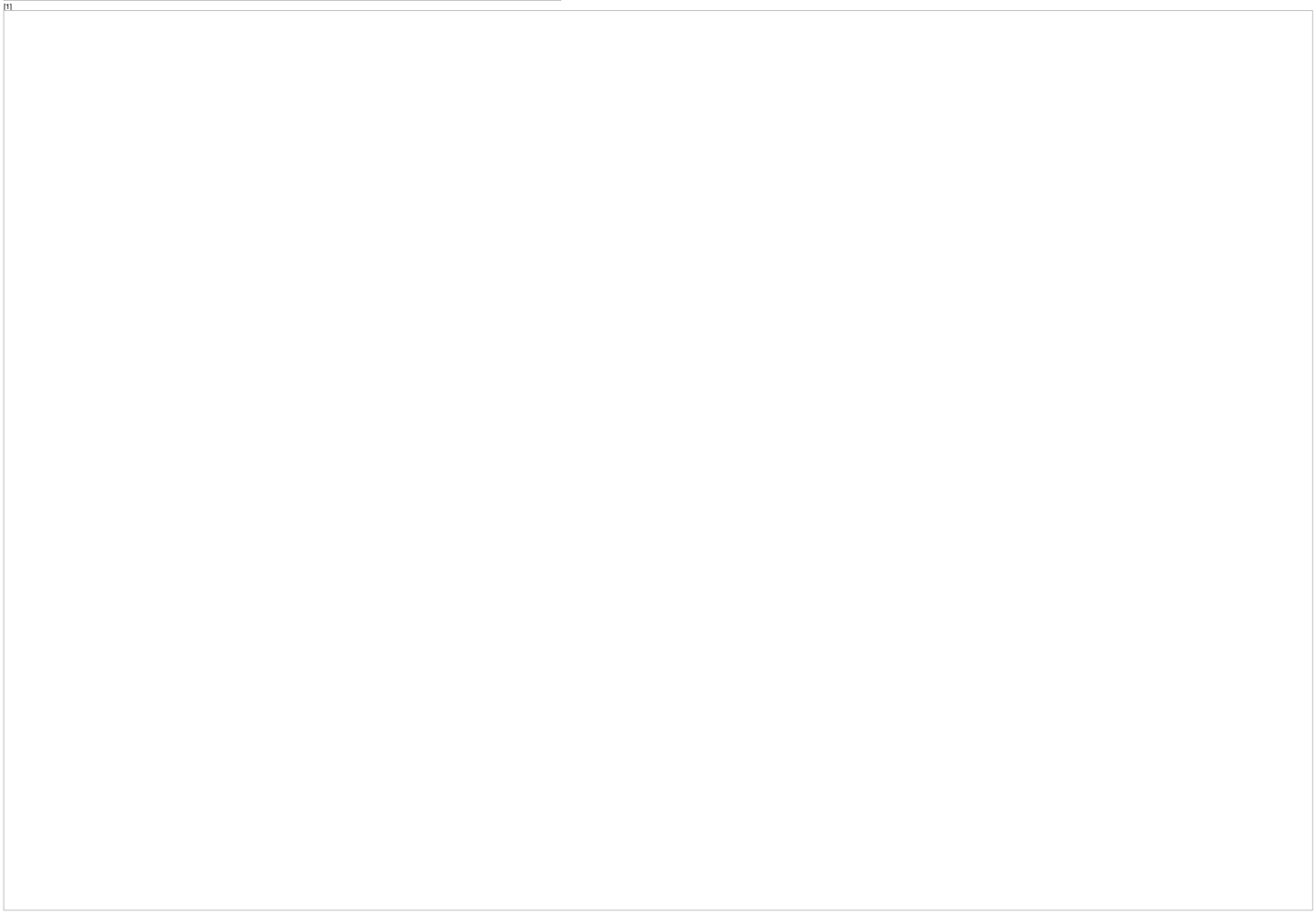

[2]

https://wz.archiwum-wzp.pl/aktualnosci/jak-ksztaltuje-si-e-odpornosc-populacyjna-na-pomorzu-zachodnim-podsumowano-program-monitorowania-i